Dosarul nr. 2-151/2023
2-23013123-38-2-27012023
Dispozitiv pronunțat public la 27 iunie 2023
Hotărîrea integrală întocmită la 08 septembrie 2023

HOTĂRÂRE
în numele Legii

27 iunie 2023
or.Rezina

Judecătoria Orhei sediul Rezina, Republica Moldova
Instanţa având în componenţă:
Președintele ședinței,
Judecătorul Veronica Cuculescu
Grefier Diana Panfilii
În lipsa:
Reprezentantului reclamantului/pîrît OCN „Ecofinance Technologies" SRL, avocatului Vadim Nicora, împuternicit în baza mandatului seria și nr. 1915519 din 27.12.2022, care prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa în baza art. 206 CPP,
Pârâtei/reclamante Bahmacenco Victoria, citată legal, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă
Intervenientului accesoriu Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, citat legal

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Ecofinance Technologies" SRL către Bahmacenco Victoria cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată și cererea reconvențională depusă de către Bahmacenco Victoria către OCN „Ecofinance Technologies" SRL, intervenient accesoriu Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor privind declararea nulității clauzelor abuzive,
Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

C O N S T A T Ă :

La data de 27.01.2023, *OCN „Ecofinance Technologies" SRL* a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Bahmacenco Victoria cu privire la încasarea datoriei în mărime totală de 19 268, 11 lei şi cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea cererii în sumă de 578, 04 lei.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat, că la 04.03.2021, reclamantul a încheiat cu pîrîta contractul, Linia de credit revolving, nr. 186647001 *(prin aplicarea semnăturii electronice)*. În baza acestui contract pîrîtei i-a fost deschisă linia de credit cu limita de 14 000 lei.

Pentru utilizarea creditului, debitorul urma să achite o dobîndă fixă pe întreaga

durată a creditului de 0, 38 % pe zi, conform pct. 5.2. din contract.

Conform dispozițiilor de plată eliberate de ÎS „Poșta Moldovei”, Bahmacenco Victoria la 08.04.2021 a ridicat suma de 7 000 lei, la 07.06.2021-suma de 7 000 lei și la 27.07.2021 suma de 7 500 lei.

Potrivit pct. 8.1.1. din contract, în cazul în care debitorul nu va achita integral și la termenul stabilit oricare din sumele scadente conform contractului, acesta va avea obligația de a achita creditorului, o dobîndă de întîrziere în mărime de 0, 99 % pentru fiecare zi de întîrziere dar nu mai puțin de 20 lei.

În perioada de pînă la depunerea cererii de chemare în judecată, pîrîta a înregistrat în repetate rînduri datorii la tranșele crediturile și dobînda aferentă.

În scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclasmantul a preîntîminat pîrîta despre existența și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitui suma creditului și de a plăti dobînzile aferente și penalitățile, precum și despre intenția reclamantului de a acționa în judecată, în cazul în care nu vor fi efectuate plățile conform contractului.

Reclamantul își întemeiază acțiunea pe prevederile art. art. 774, 775, 858, 864, 901, 906, 942, 947, 1763, 1764, 1765, ale Codului Civil, art. art. 5, 6, 7, 166, 167 ale Codului de procedură civilă, precum şi pe prevederile contractuale și solicită încasarea de la Bahmacenco Victoria, a datoriei ce constă din suma restantă a creditului în mărime de 11 997, 60 lei, dobînda aferentă în mărime 4 290, 30 lei și dobînda de întîrziere în mărime de 2 980, 21 lei. Totodată, reclamantul solicită şi compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii în mărime de 578, 04 lei.

Chestiuni de procedură.

Prin încheierea din 08.02.2023 cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă.

După depunerea cererii cu valoare redusă, întru respectarea dispozițiilor art. 276^3 alin. (3) Cod de procedură civilă, pârâtei Bahmacenco Victora i-a fost expediată copia cererii de chemare în judecată cu anexele atașate, fiindu-i explicat inclusiv dreptul de a depune referință asupra cererii cu valoare redusă în termen de 30 de zile de la data recepționării copiei pe cerere cu anexe. Pârâtul a recepționat la 16.02.2023 copia cererii de chemare în judecată, fapt confirmt prin avizul de recepție a trimiterii poștale (f.d.33).

La 24.02.2023, prin intermediul cancelariei instanței, pârâta Bahmacenco Victoria a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a indicat că, contractul conține clauze abuzive, anume pct. 2.5., 2.9., 5.2. și 8.1.1., care prevăd obligația de plată a dobînzii și a dobînzii de întîrziere și a solicitat respingerea acțiunii în partea ce depășește încasarea sumei de 6 597, 17 lei compusă din diferența din creditul restant 11 997, 60 lei și plățile efectuate repartizarte în contul dobînzilor contractuale și de întîrziere 5 400, 43 lei (04.07.2021 – 793, 80 lei; 05.08.2021 – 1 059, 57 lei, 09.09.2021 – 1 678, 51 lei; 21.12.2021 – 1 868, 55 lei).

Odată cu depunerea referinței, pîrîta a depus *cererea de chemare în judecată reconvenţională* către OCN „Ecofinance Technologies” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare Protecţia Consumatorilor cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale, întemeiată în baza art. art. 328, 329, 331, 332, 943, 947, 1069, 1072 alin. (1), 1076 alin. (1), 1077 alin. (1), (6), 1079 din Codul Civil, Directivei 93/13/CEE a Consiliului Europei din 05.04.1993, şi art. 60, 94, 166, 167, 172, 173, 206 din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii reconvenționale, Bahmacenco Victoria a indicat, că între Bahmacenco Victoria și OCN „Ecofinance Technologies” SRL a fost încheiat contractul de credit nr. 186647001 din 04.03.2021. Conform contractului reclamantul urma să restituie creditul acordat în mărime de 15 000 lei și să achite dobînda în mărime de 0, 38 % pe zi. Totodată, contractul prevede obligația de plată a dobînzii de întîrziere în mărime de 0, 99 % pentru fiecare zi de întîrziere.

Astfel, dat fiind faptul că, reclamantul parțial nu este de acord cu acțiunea înaintată, înaintează prezenta acțiune, or admiterea acesteia va exclude unele pretenții înaintate prin acțiunea inițială.

Cu privire la clauzile abuzive a căror nulitate se solicită, s-a indicat că, contractul de credit prevede la pct. 2.5. și 5.2. obligația de plată a dobînzii de 0, 38 % pe zi (138, 7 % anual) și pct. 2.9. și 8.1.1. obligația de plată a dobînzii de întîrziere de 0, 99 % pe zi.

Avînd în vedere că contractul de credit a fost încheiat în ziua adresării reclamantului pentru acordarea împrumutului, este evident că clauzele contractuale care prevăd plata dobînzii, comisionului și penalității nu au fost negociate, OCN „Ecofinance Technologies” SRL folosind un contract standard pentru o multitudine de clienți, iar reclamantul avînd doar opțiunea de a accepta sau a refuza contractul.

Prin urmare reclamantul nu a negociat și nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia și de a se familiariza cu condițiile contractuale, pe cale de consecință, consideră că clauzele prevăzute la pct. 2.5. și 5.2. și pct. 2.9. și 8.1.1. sunt nule.

Totodată, cu privire la *dobîndă* suplimentar menționează că, la momentul încheierii contractului, rata de baza BNM era de 2, 65 % anual. Astfel, la data de încheierii contractului o dobîndă rezonabilă ar fi de 17, 21 % anual (8, 14 % rata CHIBOR +(8, 14% / 2) + 5 %).

La fel a menționat că, chiar dacă în lege nu este stabilit minimum și maximul ratei dobînzei care ar fi trebuit să fie aplicat, reclamantul trebuie să dea dovadă de un comportament de bună – credință, iar dobînda trebuie să fie aplicată una rezonabilă și nu execesivă și nejustificat de mare, din care motiv consideră că, dobînda contractuală în mărime de 0,38 % zilnic, ceea ce constituie 138, 7 % anual, este excesiv de mare și dezavantajează reclamantul contrar bunei- credințe.

Cu referire la dobînda de întîrziere, s-a indicat că, ea nu a fost negociată și consideră că mărimea acesteia (0, 99 % zilnic – 361, 35 % anual) este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus creditorului prin neachitarea în termen a

creditului. Din aceste considerente, consideră că clauzele contractuale care prevăd obligația de plată a dobînzii, comisionului și penalității sunt abuzive, iar pe cale de consecință, instanța urmează să constate nulitatea absolută a acestora.

Solicită Bahmacenco Victoria prin cererea de chemare în judecată reconvenţională: constatarea caracterului abuziv a pct. 2.5., 5.2., 2.9., 8.1.1. precum și de a declara nulitatea absolută a pct. 2.5., 5.2., 2.9., 8.1.1. din contractul de credit nr. 186647001 din 04.03.2021 care prevăd obligația de plată a dobînzii în mărime de 0, 38 % pe zi (138, 7 %) anual) și a dobînzii de întîrziere în mărime de 0, 99 % pentru fiecare zi de întîrziere.

Prin încheierea din 27.02.2023, cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Ecofinance Technologies" SRL către Bahmacenco Victoria privind încasarea datoriei, a fost trecută din procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă în ordinea procedurii generale de examinare. Totodată, cererea de chemare în judecată reconvenţională depusă de Bahmacenco Victoria către OCN „Ecofinance Technologies" SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare Protecţia Consumatorilor cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale, a fost expediată în adresa OCN „Ecofinance Technologies" SRL și a intervenientului accesoriu.

În adresa instanței prin intermediul cancelariei a parvenit referința reprezentantului OCN „Ecofinance Technologies" SRL, Vadim Nicora, prin care ultimul a solicitat respingerea acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată. În argumentarea poziției sale reprezentantul OCN „Ecofinance Technologies" SRL a menționat că, cu cererea reconvențională înaintată de către Bahmacenco Victoria împotriva OCN „Ecofinance Technologies" SRL nu sunt de acord, o consideră ca fiind o încercare în vederea eschivării de la executarea obligațiilor asumate.

A atenționat că, Bahmacenco Victoria nu a înaintat careva obiecții sau cereri de negociere sau renegociere a contractului, fapt care a determinat încheierea acestuia în limita și conform condițiilor exprese. Inițiativa de negociere urmează să parvină anume de le debitor, în caz contrar au prezumția acceptării fără rezerve a condițiilor contractuale.

La înaintarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a ținut cont de prevederea legală și solicită un cost total al creditului sub limita sumei acordate de 14 000 lei, iar acest fapt determină suplimentar temeinicia acțiunii înaintate.

Reclamantul nu a abuzat sub nici o formă clauzele contractuale, iar solicitarea încasării per total a unui cost sub limita soldului acordat presupune că nu a fost dezavantajat sub nici o formă consumatorul, iar principiul bunei credințe a fost respectat și anume Bahmacenco Victoria este cea care acționează contrar principiul bunei credințe și chiar dacă recunoaște parțial acțiunea pînă la moment nu a executat nici în parte ape care o recunoaște provocînd astfel în continuare prejudicii reclamantului.

S-a mai menționat că însăși prin natura sa contractul de credit este purtător de

dobîndă care urmează să acopere cheltuiala creditorului și să asigure venitul necesar astfel încît să mențină rezerva instituțională necesară.

Solicitarea constatării nulității caluzei cu privire la dobîndă o consideră absolut neargumentată, or, nu există credite gratuite.

Cît privește clauza cu privire la dobînda de întîrziere, menționează că aceasta are scopul primordial de a stimula și asigura executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate. Această clauză este inactivă atît timp cît se respectă celelate clauze contractuale, respectiv în caz de executare corespunzătoare a contractului ultima nici nu va avea careva efect.

Prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 02.05.2023, cererea de chemare în judecată reconvenţională depusă de Bahmacenco Victoria către OCN „Ecofinance Technologies" SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare Protecţia Consumatorilor cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale ale contractului nr.186647001 din 14.03.2021 încheiat între OCN „Ecofinance Technologies" SRL şi Bahmacenco Victoria a fost acceptată în procedură, dispunându-se examinarea concomitent cu cererea inițială depusă de OCN „Ecofinance Technologies" SRL către Bahmacenco Victoria cu privire la încasarea datoriei.

Totodată se reţine că la 02.05.2023 instanţa a expediat în adresa Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare Protecţia Consumatorilor (în continuare ISSPNPC) copia cererii reconvenţionale depusă de Bahmacenco Victoria și copia referinței depusă de OCN „Ecofinance Technologies" SRL, care au fost recepţionate la 05.06.2023, ce se confirmă prin aviz de recepţie, (f.d.51). La 27.06.2023, ISSPNPC a depus prin cancelaria instanţei referinţa, în care a menționat că, reclamantul are calitatea de consumator, fapt pentru care devin aplicabile prevederile Legii nr. 105 din 13.03,2003 privind protecția consumatorilor. Or, prin consumator se înțelege orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Argumentele ISSPNPC ce țin de constatarea clauzelor contractuale abuzive în contractul nr. 186647001 din 04.03.2021 între OCN „Ecofinance Technologies" SR și cet. Bahmacenco Victoria :

Cu referire la caluza contractuală din contractul de credit nebancar nr. 186647001 din 04.03.2021 sintagma cuprinsă în Condițiile Speciale la pct. 2.5. "Rata anuală a dobînzii – 138, 7 %" precum şi la clauza contractuală de credit nebancar nr. 186647001 din 04.03.2021 sintagma cuprinsă în Condițiile Speciale la pct. 5.2. "Rata dobînzii care se achită de cătrte debitor este fixă pe întreaga durată a contractului, astfel cum este definită şi este egală cu 0, 38 % pe zi".

În contractul de credit nebancar nr. 186647001 din 04.03.2021 la pct. 2.5 şi pct. 5.2, lipseşte un exemplu reprezentativ care menţionează toate ipotezele folosite pentru calculul dobânzii anuale efective şi valoarea totală plătibilă.

Totodată, este cert că cet. Bahmacenco Victoria nu a dispus de posibilitatea de a negocia în mod individual clauzele contractului de credit nr. 186647001 din 04.03.2021, contractul de credit fiind redactat de O.C.N. „Ecofinance Technologies" S.R.L. unilateral, potrivit unor clauze contractuale standard, fără a oferi posibilitatea consumatorului de a negocia conţinutul clauzelor contractuale.

Însă, simplul fapt al semnării contractului nu poate constitui temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat cu adevărat. Or, consumatorul nu poate fi obligat irevocabil de a respecta clauze care creează, contrar cerinţelor de bună-credinţă, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor care decurg din contract. Consumatorul se află aşadar, din momentul încheierii contractului pe o poziţie defavorabilă, profesionistul acţionând de pe o poziţie dominantă, de forţă, impunând aceste clauze, fără o prealabilă negociere, ci fiind deja redactate sub forma unui contract preformulat, pe care consumatorului, doar acceptă spre semnare şi acceptă condiţiile impuse de către organizaţia de creditare nebancară.

Potrivit normelor enunţate *supra* legiuitorul şi-a planificat să disciplineze piaţa financiară bancară şi nebancară în contextul modernizării Codului civil, în special prin aplicarea unei dobânzi, a cărei rate anuale nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR. Astfel, dobândă aplicată de organizaţiile de creditare nebancarâ ar trebui să fie una rezonabilă în raport cu cea stabilită de Banca Naţională a Moldovei, şi nu una excesiv şi nejustificat de mare.

Au menționat că, în conformitate cu datele oficiale de pe site-ul oficial al Băncii Naţionale a Moldovei, rata de referinţă CHIBOR, relevantă în contextul prevederii de la art. 874 alin. (2) Cod civil, este egală cu 17.21 %. În acest context, este evident faptul că rata dobânzii împrumutului, stabilită în contractul de credit nr. 186647001 din 04.03.2021- 138,7% anual, este destul de mare, în raport cu dublul ratei de referinţă CHIBOR, în vigoare în ziua bancară anterioară datei în care părţile au semnat contractul.

În considerarea celor ce preced, apreciază clauza înserată la pct.2.5 din Condiţii speciale din contractul de credit nr. 186647001 din 04.03.2021, în partea ce ţine de rata dobânzii în mărime de 138,7,00 % anual, ca fiind abuzivă.

Astfel, rata dobânzii zilnice de 0,38% este disproporţionată şi exagerată. Or, prevederile legale pertinente speţei cu clauzele convenţiei părţilor, se atestă o discrepanţă majoră dintre interesele consumatorului ocrotite de lege şi interesul economic al organizaţiei de micro-finanţare

Totodată, rata dobânzii contractuale prevăzută în pct. 5.2 al Contractului de credit în mărime 0,38/o pe zi, care de fapt este mult mai mare decât rata de bază a BNM, şi este una disproporţionată şi exagerată, iar în final este abuzivă, și în conformitate cu prevederile art. 1076 Cod civil, este lovită de nulitate absolută

Cu referinţă la clauza contractuală din contractul de credit nebancar nr. 186647001 din 04.03.2021 sintagma cuprinsă în Condiţiile Speciale la net,

2.9,.Dobânda de întârziere - 0,99%" precum şi clauza contractuală din contractul de credit nebancar nr. 186647001 din 04.03.2021 sintagma cuprinsă în Condiţiile Speciale la net. 8.1.1. „În cazul în care Debitorul nu va achita integral şi la termenul stabilit oricare din sumele scadente conform prezentului Contract, acesta va avea obligaţia de a achita Creditorului, o dobânda de întârziere în mărime de 0,99% pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai puţin de 20 lei pentru fiecare zi de întârziere. Dobânda de întârziere urmează a fi achitată către Creditor imediat. ”

Prevederea contractuală respectivă o consideră ca fiind clauză contractuală abuzivă, întrucât acordă permisiunea comerciantului de a solicita de la orice consumator, care nu şi-a îndeplinit obligaţia drept compensaţie, o sumă disproporţionată în raport cu prejudiciul cauzat de neonorarea obligaţiilor contractuale. La aprecierea termenului de „clauză penală disproporţionat de mare provocând un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor care decurg din contractul de credit nr. 186647001 din 04.03.2021. În acest sens, clauza contractuală îl plasează pe consumator într-o situaţie juridică economică nefavorabilă, producând efecte negative disproporţionate în patrimoniul consumatorului. Aprecierea dezechilibrului contractual cauzat de cuantumul clauzei penale se efectuează prin prisma echivalenţei prestaţiilor ce presupune că drepturile şi obligaţiile reciproce trebuie să aibă, dacă nu valoare identică, măcar una apropiată.

Astfel, o asemenea clauză reprezintă un abuz din partea agentului economic, defavorizând consumatorul, care este partea mai vulnerabilă a raportului juridic.

Astfel, ISSPNPC consideră că, contractul de credit menţionat supra, conţine clauze abuzive, acestea nefiind negociate în mod individual cu consumatorul. Iar caracterul abuziv al unei clauze contractuale este temei de declarare a nulităţii absolute a unei astfel de clauze.

În concluzie, ISSPNPC comunică onoratei instanţe că scopul instituirii nulităţii absolute a clauzelor abuzive constă în descurajarea profesioniştilor să utilizeze clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

În şedinţa de judecată pîrîta Bahmacenco Victoria şi reprezentantul O.C.N. „Ecofinance Technologies” S.R.L., Vadim Nicora nu s-au prezentat prin cererea prezentată instanței, în temeiul art.206 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În şedința de judecată reprezentantul Intervenientului accesoriu Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Cristina Știrbu nu s-a prezentat prin referința prezentată instanței, în temeiul art.206 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanței de judecată.

Examinând materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată și în acțiunea reconvențională, instanța de judecată, instanța conchide că ambele cereri urmează a fi admise parțial, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În drept, cu titlu de norme materiale generale aplicabile, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

În temeiul art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În temeiul art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În temeiul art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În conformitate cu art. 1242 alin.(1) din Codul civil (republicat în Monitorul Oficial al R. Moldova nr.66-75 art.132 din 01.03.2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Potrivit art. 1247 alin.(1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

În temeiul art. 1248 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4) Cod civil.

În fapt, instanța de judecată a constatat că, în baza contractului, Linia de credit revolving nr. 186647001 din 04.03.2021 (f.d.10-14), OCN „Ecofinance Technologies”

SRL a acordat lui Bahmacenco Victoria un împrumut în mărime de 14 000 lei, pe un termen de 12 luni (f.d.10-14).

Conform dispozițiilor de plată eliberate de ÎS „Poșta Moldovei", Bahmacenco Victoria la data de 08.04.2021a ridicat suma de 7 000 lei, la 07.06.2021 - suma de 7 000 lei și la 27.07.2021 suma de 7 500 lei. În total 21 500 lei (f.d. 15, 16, 17)

Conform pct. 2.5. şi 5.2. din contract, Bahmacenco Victoria, pentru împrumut, și-a asumat obligația de a plăti o dobândă în mărime de 0,38% pe zi (138, 7% anual), iar potrivit pct. 2.9. şi 8.1.1, în caz de neachitare integral și în termenul stabilit, oricare din sumele scadente stabilite, se va achita o dobândă de întârziere în mărime de 0,99% pe zi.

Potrivit extrasul de cont al contractului, Bahmacenco Victoria, a acumulat o datorie, formată din împrumutul nerambursat în mărime de 11 997, 60 lei, dobânda aferentă în mărime de 4 290, 30 lei și dobânda de întârziere în mărime de 2 980, 21 lei (f.d.20-28).

Instanța constată că în privința pretenției cu privire la încasarea împrumutului restant, pârâta Bahmacenco Victoria nu neagă existența acestei obligații, ce rezultă din condițiile contractului semnat, cât și din explicațiile date de ultima în referința sa și în cererea reconvențională, însă aceasta susține că această datorie constituie o sumă mult mai mică.

Tot odată, în ce privește cuantumul sumei cu titlu de împrumut restant, ce urmează a fi încasat din contul pârâtei, instanța de judecată a ajuns la concluzia că suma solicitată în mărime de 11 997, 60 lei, urmează de a fi micșorată cu 553, 50 lei, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 858 alin. (1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În acord cu dispozițiile art. 901 alin.(1) lit. e), alin.(2) Cod Civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa, să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

Art. 992 alin.(1) și (3) Cod Civil, prevede expres că, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic. Conform art. 334 alin.(1) Cod Civil, actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sânt nule.

Conform art. 328 alin.(1) şi (2) Cod Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din

oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

Conform art. 329 alin.(1) şi (2) Cod Civil, în contractele cu consumatorii sânt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de proiecție).

În corespundere cu art. 942 CC, (1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. (2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract; (3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății este mai mic decât rata legală a dobânzii; (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere; (5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu justificare, debitorul datorează doar dobânda de întârziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobândă de întârziere.(6) Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Instanța evidențiază, că în sensul normei citate, creditorul, în scopul executării obligațiilor, poate să ceară la alegere, fie plata unei penalități, fie plata unei dobânzi de întârziere calculată conform dispozițiilor art. 942 alin. (2) CC.

În speță, reclamantul a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,99% zilnic.

Conform pct. 2.9. şi 8.1.1 din contractul de împrumut nr. 186647001 din 04.03.2021, părțile au prevăzut că în caz dacă debitorul nu va achita integral și în termenul stabilit oricare din sumele scadente stabilite, se va achita o dobândă de întârziere în mărime de 0,99% pe zi.

Analizând conținutul acestei clauze, instanța a ajuns la concluzia că ea contravine normelor imperative expuse mai sus, anume art. 942 CC, care expres prevede că dobânda de întârziere se stabilește la o rata prevăzută la alin. (2), ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

În modul acesta, alin (2) din art.942 CC, stipulează că rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874, plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Altă rată prevăzută de dispozițiile legilor speciale, la moment nu există.

Prin urmare, reclamantul stabilind în pct. 2.9. şi 8.1.1 din contract, o rată de dobândă de întârziere, în mărime fixă de 0,99% pe zi, a încălcat prevederile art.942 și 874 din CC, care expres indică că rata dobânzii de întârziere nu poate fi mai mare decât rata de bază a Băncii Naționale.

În consecință, având în vedere sancțiunea din art.942 alin.(6) din CC, care stipulează că orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută, instanța de judecată a ajuns la concluzia privind constarea dispozițiilor din pct. 2.9. şi 8.1.1 al contractul de împrumut nr. 186647001 din 04.03.2021, ca fiind nule și abuzive.

În continuare, se reține că, din extrasul contului la contract, rezultă că OCN „Ecofinance Technologies" SRL, la data de 09.09.2021, 05.08.2021 și 21.12.2021, în calitate de plăți cu titlu de dobândă de întârziere, a reținut suma totală de 553, 50 lei.

Prin urmare, având în vedere că instanța a declarat clauzele din pct. 2.9. şi 8.1.1 al contractului ca fiind nule și abuzive, este necesar ca suma de 553, 50 lei, reținută de reclamant cu titlu de dobândă de întârziere, să fie redicționată la capitolul împrumut rambursat.

Din aceste considerente, datoria la plata împrumutului restant care urmează a fi încasată din contul pârâtei, va constituie 11 441, 10 lei (11 997, 60 – 553, 50 = 11 441, 10 lei).

Din acest punct de vedere, pretenția reclamantului cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2 980, 21 lei, urmează a fi respinsă, ca rezultată dintr-o clauză nulă și abuzivă, iar cererea reconvențională cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale prevăzute la pct. 2.9. şi 8.1.1 al contractul de împrumut nr. 186647001 din 04.03.2021 urmează a fi admisă.

În continuare, instanța ***consideră neîntemeiată pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul pârâtei a dobânzii contractuale în mărime de 4 290, 30 lei***, reieșind din următoarele.

Conform art.1244 alin.(1) din CC, în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni.

După cum s-a menționat mai sus, în temeiul contractului de împrumut nr. 186647001 din 04.03.2021 (f.d.10-14), OCN „Ecofinance Technologies" SRL a

acordat iar Bahmacenco Victoria a primit un împrumut în mărime de 14 000 lei, pe un termen de 12 luni

Potrivit pct.2.5, 5.2 din contract Bahmacenco Victoria, pentru împrumutul acordat, și-a asumat obligația de a plăti o dobândă în mărime de 0, 38% pe zi (138, 7 % anual).

Este evident că rata dobânzii contractuale prevăzută în pct.2.5, 5.2 al contractului este de multe ori mai mare decât rata de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii.

Astfel, rata dobânzii contractuale stabilită în contract este una disproporționată și exagerată și aceasta pune din start debitorul în poziție dezavantajoasă în raport cu creditorul.

Instanța constată că, rata CHIBOR la data anterioară zilei în care s-a încheiat contractual de credit nr. 186647001, constituia 8, 27 % (8, 27x 2= 16, 54 %).

Conform dispozițiilor de plată eliberate de ÎS Poșt Moldovei, Bahmacenco Victoria a ridicat suma de 7 000 lei la data de 08.04.2021, suma de 7 000 lei la data de 07.06.2021 și suma de 7 500 lei la data de 27.07.2021.

În urma ridicării primei tranșe de 7 000 lei, la data de 08.04.2021 și pînă la data de 07.06.2021, data cînd a fost ridicată a doua tranșă în sumă de 7 000 lei, Bahmacenco Victoria urma să achite o dobîndă de 613, 38 lei, conform calculului (7 000 x 16, 54 % = 1 157, 80 lei/ anual; 3, 17 lei pe zi (1157, 80 / 365 zile); 3, 17 lei x 61 zile) .

Ulterior, la data de 07.06.2021, fiind ridicată a doua tranșă în mărime de 7 000 lei, se constată că deja au fost ridicați 14 000 lei, deci dobînda care urma să fie achitată era în sumă de 2 315, 60 lei (14 000 x 16, 54 % = 2 315, 60 lei anual; (2 315, 60 lei / 365 zile) – 6, 34 lei/zi). Astfel, începând cu 07.06.2021 pînă la 27.07.2021 (data ridicării ultimei tranșe), urma să achite ***133,14 lei*** (dobînda pe perioada din 06.07.2021 – 27.07.2021, 21 zile x 6,34 lei/zi=***133 lei***).

La data de 27.07.2021, pîrîta/reclamanta Bahmacenco Victoria a ridicat a treia tranșă în sumă de 7 500 lei, deja datoria față de creditor era în sumă de 21 500 lei. Dobînda care urma a fi achitată de către debitor era în mărime de 3 556, 10 lei anual (21 500 x16, 54 % = 3 556, 10 lei; 3 556, 10 lei/365 zile = 9, 74 lei/zi).

Instanța reiterează că contractual de credit nr. 186647001 din 04.03.2021, a fost încheiat pe un termen de 12 luni, conform pct. 2.10 al contractului de credit, deci urma a fi rambursat pînă la data de 04.03.2022. Astfel, începând cu data de 27.07.2021, pîrîta/reclamantă Bahmacenco Victoria, urma să achite dobînda cîte 9, 74 lei/zi, în total ***2464,91*** lei (de la 27.07.2021 (data când a ridicat ultima tranșă) pînă la 04.03.2022, sunt 223 zile. 9, 74 x 223 = 2 464, 22 lei). Astfel în total dobânda calculate conform ratei CHIBOR pe care urma să o achite Bahmacenco Victoria constituia suma de ***3 211, 43 lei***.

Din extrasul contului la contract, rezultă că OCN „Ecofinance Technologies” SRL, la datele de 04.07.2021, 09.09.2021, 05.08.2021 și 21.12.2021, în calitate de plăți cu titlu de dobândă, a reținut deja această sumă.

Prin urmare, având în vedere calculele prezentate de reclamantă, rezultă că, pîrîta/reclamanta Bahmacenco Victoria, deja a achitat cu titlu de dobândă suma solicitată de OCN „Ecofinance Tehnologies”.

Din acest punct de vedere, pretenția reclamantului cu privire la încasarea dobânzii în mărime de 4 290, 30 lei, urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, instanța va respinge cererea reconvențională în partea în care se solicită declararea nulității absolute a clauzei contractuale prevăzute la pct. 2,5 și 5.2, or reieșind din prevederile art. 1764 CC contractual de credit însăși prin natura sa este purtător de dobândă, care urmează să acopere cheltuiala creditorului și să asigure venitul necesar astfel încât să mențină rezerva instituțională necesară. Prin urmare, se atestă că în speță dobânda contractuală a fost calculată de către instanță conform dublul ratei de referință CHIBOR care a constituit 16,54%, astfel, această dobândă în opinia instanței de judecată este o dobândă, care înglobează elementele unei dobânzi rezonabile pentru contractul de credit încheiat între O.C.N. „Ecofinance Tehnologies” S.R.L și Bahmacenco Victoria.

Cu privire la cerințele reclamantului privind ***compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat***.

Potrivit art. art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) CPC, Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile de judecată.

Astfel, având în vedere faptul că, prin ordinul de plată nr. 2019 din 02.02.2022 (f.d. 4) se confirmă că reclamantul la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 578, 04 lei, ținând cont de admiterea parțială a cererii de chemare în judecată, instanța de judecată consideră întemeiat să compenseze reclamantului cheltuielile de plată a taxei de stat în mărime de 343, 20 lei, proporțional părții admise din pretenții.

În conformitate cu prevederile art.94, 96, 236-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Ecofinance Technologies” SRL către Bahmacenco Victoria cu privire la încasarea datoriei.

Se încasează de la Bahmacenco Victoria născută la *****, cod personal *****, domiciliată în ***** în folosul OCN „Ecofinance Technologies” SRL, cu sediul în

*****, cod fiscal *****, cont IBAN : MD96000000022513540356, AGRNMD2X885: conform contractului de credit cu nr. 186647001 din 04.03.2021, datoria în sumă de 11 444, 10 (unsprezece mii patru sute patruzeci și patru lei, 10 bani) și cheltuieli pentru taxa de stat, proporțional părții admise, în sumă de 343, 32 (trei sute patruzeci și trei lei, 32 bani), ***iar în total suma de 11 787, 42 (unsprezece mii șapte sute optzeci și șapte lei, 42 bani).***

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se admite parțial acțiunea reconvențională depusă de către Bahmacenco Victoria către OCN „Ecofinance Technologies" SRL, intervenient accesoriu Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor privind declararea nulității clauzelor abuzive

Se constată caracterul abuziv și nulitatea absolută a clauzelor din pct. 2.9 și 8.1.1 ale contractului de credit 186647001 din 04.03.2021, încheiat între OCN „Ecofinance Technologies" SRL și Bahmacenco Victoria.

În rest, cererea reconvențională se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Veronica Cuculescu
Copia corespunde cu originalul.
Preşedintele şedinţei,
judecător Veronica Cuculescu